

PIESEŇ LADU A OHŇA
KNIHA DRUHÁ

MEDZINARODNÝ BESTSELLER

GEORGE R.R.
MARTIN

SÚBOJ
KRÁĽOV

KNIŽNICA
SVETOVÝCH BESTSELLEROV

SÚBOJ KRÁĽOV

PIESEŇ ĽADU A OHŇA
KNIHA DRUHÁ

GEORGE R. R.
MARTIN

TATRAN

Z anglického originálu George R. R. Martin: A Clash of Kings –
Book Two of a Song of Ice and Fire, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Bantam Books,
New York 1999,

preložili Lucia Halová a Barbora Kráľová.

Verše prebásnil Milan Richter.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2014 ako 5029. publikácia
a 119. zväzok edície LUK – Knižnica svetových bestsellerov.

Vydanie I.

Prebal a väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval AldoDesign, Bratislava.

Zodpovedná redaktorka Katarína Jusková

Jazyková redaktorka Eva Melichárková a Eva Mládeková

Technický redaktor Jaroslav Zdražil

Sadzba RS servis, Bratislava

Vytlačila Těšínská tiskárna, a. s., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

Copyright © 1999 by George R. R. Martin
Translation © Lucia Halová a Barbora Kráľová 2014
Maps and decorations © Jeffrey L. Ward
Heraldic crests © Virginia Norey
Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2014

ISBN 978-80-222-0702-7

Venované Johnovi a Gaile
s vďakou za naše spoločné hodovanie

PROLÓG

Chvost kométy sa klenul na ružovofialovej brieždiacej sa oblohe ako červená rana, krvácajúca nad kamennými vežami Dračieho kameňa.

Majster stál na ošarpanom balkóne svojej komnaty. Práve tam sa zlietali krkavce po dlhej ceste. Ich trus pokrýval chrliče, ktoré sa popri ňom týčili do výšky dvanástich stôp, na jednej strane kerberos a na druhej okrídlený drak, dva z tisícky chrličov, čo trónili na múroch starobylej pevnosti. Keď kedysi prišiel na Dračí kameň, nemal z tej armády kamenných oblúd dobrý pocit, ale za tie roky si na ne zvykol. Teraz ich vnímal ako starých priateľov. Všetci traja sledovali oblohu so zlou predtuchou.

Majster neveril na znamenia. A predsa... hoci bol Cressen už veľmi starý, jakživ nevidel takú žiarivú kométu ani takú červenú, hrôzostrašne červenú farbu krvi, plameňov a západu slnka. Bohvie, či jeho chrliče už takú videli. Veď sú tu oveľa dlhšie ako on, a budú tu, aj keď sa pominiú. Keby len kamenné jazyky vedeli rozprávať...

Hlúposti. Oprel sa o cimburie, pod prstami cítil drsný čierny kameň a pod nohami mu burácalo more. *Rozprávajúce chrliče a prorocktvá na oblohe. Som už starý, unavený a bláznivý ako malé dieťa.* Žeby ho životná múdrosť opustila spolu so zdravím a silou? Je predsa majster, vedomosti a reťaz získal vo skvelej Citadele Starého mesta. Čo sa to s ním len stalo, že mu hlavu mútia poverý ako dákomu zadubenému paholkovi?

A predsa... predsa... Teraz už kométa žiarila aj cez deň, keď z horúcich dier Dračej hory za hradom stúpala svetlosivá para, a včera priletel krkavec so správou priamo z Citadely, s hrozivými, lež dlho očakávanými slovami zvestujúcimi koniec leta. Samé znamenia. Priveľa znamení, ktoré už nemožno popierať. *Čo má toto všetko znamenať?* chcelo sa mu skríknuť.

„Majster Cressen, máme návštevu,“ ozval sa Pylos tichým hlasom, ako keby sa zdráhal vytrhnúť Cressena zo zamyslenia. Keby vedel, aké nezmysly

mu víria hlavou, zakričal by z plných pľúc. „Princezná chce vidieť bieleho krkavca.“ Vždy úslužný Pylos ju oslovoval *princezná*, odkedy sa jej otec stal kráľom. Kráľom dymiacej skaly uprostred slaného mora, ale predsa len kráľom. „Je s ňou aj jej šašo.“

Starec sa obrátil chrbtom k svitaniu a zachytil sa rukou draka, aby nepadol. „Pomôžte mi ku kreslu a pozvite ich ďalej.“

Pylos ho chytil za rameno a odviedol dovnútra. Za mladi Cressen kráčal rázne, ale teraz sa už blížil k svojim osemdesiatym meninám a nohy mal slabé a roztrásené. Pred dvoma rokmi spadol a zlomil si bedrový kĺb, ktorý sa mu nikdy celkom nezacelil. Keď minulý rok ochorel, poslala Citadela zo Starého mesta Pylosa len pár dní predtým, ako lord Stannis uzavrel ostrov... Vraj aby mu pomáhal s prácou, ale majster vedel svoje. Pylos prišiel, aby zaujal jeho miesto, keď zomrie. Neprekážalo mu to. Niekoľko ho bude musieť zastať, a to skôr, než by sa mu páčilo...

Mladý muž ho usadil za knihy a dokumenty. „Chodte ju zavolať. Nepatrí sa nechať ženu čakať.“ Cressen mávol rukou, chabým gestom naznačil, aby sa poponáhľal, on, ktorý sa už ponáhľal nedokázal. Telo mal vráskavé a fľakaté, a pokožku takú tenkú, že videl pavučinu žíl a siluety kostí pod svalmi. A ako sa mu len triasli ruky, kedysi také pevné a šikovné...

Pylos sa vrátil a s ním aj dievčinka, plachá ako vždy. Za ňou sa vliekol jej šašo, hopkal svojím čudným krokom doboku. Na hlave mal smiešnu prilbu zo starého plechového vedra, po jej obvode popríväzované jelenie parohy a na nich rozvešané kravské zvonce. Pri každom šašovom knísavom kroku zvonce zazvonili, každý iným tónom, *ding-dong, cingi-bom, cveng-cveng, bam-bam-bam*.

„Kto to k nám prichádza takto zavčas rána, Pylos?“ opýtal sa Cressen.

„To som ja a Káro, majster,“ zažmurkali naňho úprimné modré očká. Bohužiaľ, dievčinka nebola žiadna krásavica. Mala hranatú vystrčenú bradu po otcovi a poplutosť hodnú uši po matke, a navyše vlastné zohyzdenie, čo jej zostalo po záchvate šedivosti, ktorému takmer podľahla ešte v kolíske. Na polovici líca a na krku mala stuhnuté, odumreté svaly, popraskanú kožu samá šupina a čierny a sivý flak, na dotyk tvrdý ako kameň. „Pylos povedal, že by sme sa mohli pozrieť na toho bieleho krkavca.“

„Samozrejme,“ odvetil Cressen. Ako by jej mohol niečo odmietnuť? Prichasť ju odmietali. Volala sa Shireen. Na najbližšie meniny bude mať desať rokov a majster Cressen v živote nevidel smutnejšie dieťa. *Jej smútok padá na moju hlavu*, pomyslel si starec, *ďalší dôkaz mojej neschopnosti*. „Majster Pylos, budete taký láskavý a prineste z vtáčej veže toho krkavca pre lady Shireen.“

„Rád.“ Pylos bol zdvorilý mladík, nemal viac ako päťadvadsať, no bol vážny ako šesťdesiatročný starec. Keby tak mal v sebe viac vtípu, viac života, presne to by tu potrebovali. Ponuré miesta potrebujú trochu svetla, nie

vážnosť, a Dračí kameň bola rozhodne ponurá pevnosť, osihotená vo vlhkej pustatine bičovanej búrkami a obmývanej soľou, s tieňom dymiacej hory za chrbtom. Majster ide, kam ho pošlú, a tak sem Cressen prišiel so svojim pánom asi pred dvanástimi rokmi, slúžil tu a slúžil dobre. No nikdy nemal Dračí kameň rád, nikdy sa tu necítil skutočne doma. Keď sa v poslednom čase prebúdzať zo snov, v ktorých sa mu znepokojujúco živo zjavovala červená žena, často nevedel, kde je.

Šašo otočil farebnú flakátú hlavu a sledoval, ako sa Pylos štvorá po strmých železných schodoch do vtáčej veže. Pri tom pohybe sa mu rozozvučali zvončeky. „Pod morom majú vtáky šupiny namiesto peria,“ povedal s cinokom. „Ja to viem, viem, viem, viem.“

Károvaná hlava bol smutná postava dokonca aj na šaša. Kedysi možno vedel svojimi žartíkmi vyvolať salvy smiechu, ale more ho pripravilo nielen o túto schopnosť, ale aj o veľkú časť zmyslu pre humor a o celú pamäť. Bol rôsolovitý a tučný, mykal sa a triasol, často len tak nesúvislo bľabotal. Teraz sa na ňom smiala už len dievčinka, iba jej záležalo na tom, či žije, alebo je mŕtvý.

Škaredé dievčatko a smutný šašo, a navyše majster, to je trojka... to je teda príbeh na zaplakanie. „Posaďte sa ku mne, dieťa.“ Cressen jej kývol, aby pristúpila bližšie. „Toto je skorý čas na návštevu, sotva sa brieždi. Mali by ste byť v teplej posteli.“

„Snívali sa mi zlé sny,“ priznala Shireen. „O drakoch. Prišli ma zožrať.“

To dieťa mávalo nočné mory, odkedy si majster Cressen spomínal. „O tom sme sa už predsa rozprávali,“ napomenul ju milo. „Draci nemôžu ožiť. Sú vytesaní z kameňa, dieťa moje. Za starých čias bol náš ostrov najzápadnejšou oblasťou Slobodnej dŕžavy Valýrie. Valýrčania postavili túto pevnosť a poznali umenie, ako opracovať kameň, ktoré my už neovládame. Na mieste, kde sa stretávajú dva múry, musí mať hrad vežu kvôli obrane. Valýrčania dali týmto vežiam podobu drakov, aby ich pevnosť vyzerala strašidelnejšie, rovnako ako ozdobili múry tisíckou chrličov namiesto jednoduchého cimburia.“ Zobral jej ružovú rúčku do svojej krehkej flakatej dlane a jemne ju stisol. „Tak vidíte, niet sa čoho báť.“

Shireen veľmi nepresvedčil. „A čo tá vec na oblohe? Dalla a Matrice sa o nej rozprávali pri studni a Dalla vraj počula, ako červená žena povedala matke, že je to dračí dych. Ak draci dýchajú, neznamená to hádam, že znova ožívajú?“

Červená žena, pomyslel si namrzene magister Cressen. Ako keby nestačilo, že múti svojim bláznovstvom hlavu matke, musí aj dcére otráviť sny? Bude musieť Dalle prísne dohovoriť, aby nešírila takéto povedačky. „Dieťa zlaté, tá vec na oblohe je kométa. Hviezda s chvostom, čo sa stratila na nebi. Čoskoro bude preč a my ju už počas svojho života neuzrieme. Sledujte ju a sama uvidíte.“

Shireen odvážne prikývla. „Matka hovorí, že biely krkavec znamená, že sa leto skončilo.“

„To je pravda, pani moja. Biele krkavce prilietajú iba z Citadely.“ Cressenove prsty zabľúdili k reťazi na krku – každé oko bolo z iného kovu, každé symbolizovalo dosiahnuté vedomosti v inej oblasti štúdia – bol to majstrov golier, znak jeho rádu. Ako hrdý mladík ho poľahky nosil, no teraz mu pripadal ťažký a studený kov ho chladil na koži. „Sú väčšie ako iné krkavce a bystrejšie, cvičia ich na nosenie najdôležitejších správ. Z tejto správy sme sa dozvedeli, že zasadlo konkláve, zväžilo správy a pozorovania od majstrov z celej ríše a vyhlásilo, že po dlhom čase sa veľké leto skončilo. Trvalo desať rokov, dva mesiace a šesťnásť dní, dlhšie leto si nikto živý nepamätá.“

„A teraz bude zima?“ Shireen bola letné dieťa, nikdy nepoznala skutočnú zimu.

„Onedlho,“ odvetil Cressen. „Ak budú bohovia milostiví, doprajú nám teplú jeseň a bohatú úrodu, aby sme sa mohli pripraviť na nastávajúcu zimu.“ Jednoduchí ľudia hovorili, že dlhé leto znamená ešte dlhšiu zimu, ale majster nemal srdce strašiť dieťa takýmito rečami.

Károvanému zacingali zvončeky. „Pod morom je stále leto,“ zanôtil. „Morské panny si dávajú do vlasov čačanky a tkajú si šaty zo strieborných chalúh. Ja to viem, viem, viem, viem.“

Shireen sa zasmiala. „Mne by sa šaty zo strieborných chalúh páčili.“

„Pod morom padá sneh nahor,“ pokračoval šašo, „a dážď je suchý ako raždie. Ja to viem, viem, viem, viem.“

„Naozaj bude snežiť?“ opýtala sa dievčina.

„Bude,“ odvetil Cressen. *Ale ešte celé roky nezasneží, aspoň dúfam, a ani potom nebude snežiť dlho.* „Aha, už ide Pylos s krkavcom.“

Shireen nadšene zvýskla. Aj Cressen musel uznať, že vták pôsobil veľkolepo, bol biely ako sneh a väčší než jastrab, mal lesklé čierne oči, z ktorých bolo jasné, že to nie je žiadny albín, ale nefalšovaný, vyšľachtený krkavec z Citadely. „Ku mne!“ zvolal. Krkavec roztiahol krídla, vzniesol sa do vzduchu a s prenikavým pleskotom sa zniesol na stôl vedľa majstra.

„Zájdem vám po raňajky,“ oznámil Pylos. Cressen prikývol. „Toto je lady Shireen,“ povedal krkavcovi. Vták pokyvkával bledou hlavou, ako keby sa klaňal. „Lady,“ zakrákal. „Lady.“

Dievčina užasnuto otvorila ústa. „On vie rozprávať!“

„Pár slov. Ako som už povedal, tieto vtáky sú bystré.“

„Bystrý vták, bystrý človek, bystrý bystrý blázon,“ ozval sa Károvaný s cenganím. „Ach, bystrý bystrý bystrý blázon.“ Pustil sa do spevu. „*Tiene prišli na tanec, pane môj, na tanec, pane môj, na tanec, pane môj,*“ spieval a skákal pritom z nohy na nohu. „*Tiene prišli, a sú tu, pane môj, a sú tu,*

pane môj, a sú tu, pane môj.“ Pri každom slove mykol hlavou a zvončeky na parohoch sa mu rozcengali.

Biely krkavec zakrákal a s pleskotom krídel pristál na železnom zábradlí schodiska do vtáčej veže. Shireen akoby sa scvrkla. „Toto spieva stále dookola. Hovorila som mu, nech prestane, ale on nie. Mám z toho strach. Nech prestane.“

A ako to mám asi zariadiť? pomyslel si starec. *Kedysi by som ho bol mohol umlčať navždy, ale teraz...*

Károvaný k nim prišiel ešte ako chlapec. Lord Steffon, pokoj jeho duši, ho našiel vo Volantise za Úzkym morom. Kráľ – starý kráľ, Aerys II. Targaryen, ktorý vtedy ešte nebol taký šialený – vyslal jeho lordstvo, aby našlo nevestu pre princa Rhaegara, keďže nemal sestry, s ktorými by sa mohol oženiť. „Našli sme úžasného šaša,“ napísal Cressenovi štrnásť dní predtým, ako sa mal vrátiť z výpravy, ktorá nepriniesla žiadne ovocie. „Je to ešte len chlapec, ale hybký ako opica a dôvtipu má aj za dvanásť dvoranov. Vie žonglovať, dávať hádanky, kúzliť a krásne spievať v štyroch jazykoch. Vy-kúpili sme ho na slobodu a dúfame, že ho privezieme domov. Robert ním bude nadšený, a ktovie, časom možno naučí aj Stannisa smiať sa.“

Pri spomienke na ten list Cressen posmutnel. Stannisa nikdy nikto ne-naučil smiať sa, a už vôbec nie chlapec s károvanou hlavou. Zrazu sa pri-hnala búrka, treštila a zavýjala a Zátoka stroskotancov predviedla, prečo dostala svoje meno. Lordova dvojstážňová galéra *Hrdý vietor* sa rozlomila, keď mal už svoj hrad na dohľad. Jeho dvaja starší synovia sledovali z hrad-ných okien, ako otcovu loď roztrieskali vlny o skaly a pohltilo ju more. S lordom Steffonom Baratheonom a jeho manželkou sa potopila stovka veslárov a námorníkov a ešte celé dni po tom vyplavoval každý príliv novú nádielku nafúknutých tiel na pobrežie pod Búrkovým koncom.

Chlapca vyplavilo na tretí deň. Magister Cressen zišiel dolu spolu s ostatnými, aby pomohol priradiť mená k mŕtvym. Keď našli šaša, bol na-hý, kožu mal bielu, vráskavú, oblepenú mokrým pieskom. Cressen si mys-lel, že je to len ďalšia mŕtvoľa, ale keď ho Jommy zdrapil za členky, že ho odtiahne na pohrebný voz, chlapec začal vykašľávať vodu a posadil sa. Jommy aj na smrteľnej posteli prisahal, že Károvaného telo bolo studené a vlhké.

Nikdy nikto nedokázal vysvetliť, čo sa dialo počas tých dvoch dní, keď bol šašo stratený na mori. Medzi rybármi sa povrávalo, že ho morská panna naučila dýchať pod vodou výmenou za jeho semeno. Károvaný o tom nikdy nič nepovedal. Bystrý šikovný mladík, o ktorom písal lord Steffon, na Búr-kový koniec nedorazil; chlapec, ktorého našli, bol niekto úplne iný, mal po-značené telo aj dušu, sotva vedel rozprávať, nieto ešte žartovať. No jeho tvár nenechala nikoho na pochybách. V slobodnom meste Volantis bolo

zvykom potetovať otrokom a sluhom tvár – chlapec mal od vlasov nad čelom až po krk vzor z červených a zelených kosoštvorcov.

„Ten chudák je šialený, má bolesti, nikomu neprinesie žiadny úžitok, a najmenej sebe,“ vyhlásil vtedy starý ser Harbert, v tých časoch kastelán Búrkového konca. „Najmilosrdnejšie by bolo naliať mu za pohár makovicového odvaru. Bezbolestne by zaspal, a bolo by. Žehnal by vám, keby mal na to dosť rozumu.“ Lenže Cressen to odmietol spraviť a nakoniec vyhral. Nevedel by však povedať, či mal Károvaný z jeho víťazstva radosť, ani dnes, ani vtedy pred rokmi.

„*Tiene prišli na tanec, pane môj, na tanec, pane môj, na tanec, pane môj,*“ zanôtil znovu šašo a potriasal hlavou, až mu zvonce cingali a cvendžali. *Bim-bom, cingi-ling, dong-dong.*

„*Pane,*“ zaškriekal krkavec. „*Pane, pane, pane.*“

„Šašo spieva, čo mu napadne,“ povedal majster dievčinke plnej úzkosti. „Neberte si jeho slová k srdcu. Zajtra si možno spomenie na inú pesničku a túto nebudeme musieť už nikdy počúvať.“ *Vie krásne spievať v štyroch jazzykoch,* písal vtedy lord Steffon...

Vošiel Pylos. „S dovolením, majster.“

„Zabudli ste na kašu,“ poznamenal pobavene Cressen. To sa na Pylosa nepodobalo.

„Majster, v noci sa vrátil ser Davos. V kuchyni sa o tom rozprávali. Pomyšlel som si, že by ste o tom chceli okamžite vedieť.“

„Davos... V noci, vravíte? Kde je?“

„S kráľom. Boli spolu takmer celú noc.“

Boli časy, keď by ho lord Stannis zobudil bez ohľadu na nočnú hodinu, aby ho mal pri sebe ako poradcu. „Mali mi to povedať,“ frflal Cressen. „Mali ma zobudiť.“ Vytiahol si ruku zo Shireeninej. „Prepáčte, pani moja, ale musím sa porozprávať s vaším pánom otcom. Pylos, podajte mi ruku. V tomto hrade je priveľa schodov, až mám pocit, že každú noc ich zopár pridajú, len aby ma nazlostili.“

Shireen a Károvaný vyšli von za nimi, ale dievčina čoskoro stratila trpezlivosť so starcovým šuchtaním, rozbehla sa napred a šašo ju nasledoval tac-kavým krokom, pri ktorom mu bláznivo cingali všetky zvonce.

Hrady nie sú práve najprívětivejším miestom pre slabých, pripomínal si Cressen, keď zostupoval po točitom schodisku Veže morského draka. Lorda Stannisa nájde v komnate Maľovaného stola na vrchu Kamenného bubna, hlavnej hradnej veže Dračieho kameňa, ktorú tak pomenovali podľa toho, ako jej starobylé múry dunia a ozývajú sa v búrke. Ak sa k nemu chceli dostať, museli prejsť krížom cez galériu, cez stredové a vnútorné hradby so strážnymi chrličmi a čiernymi železnými bránami a vystúpiť po toľkých schodoch, že na to Cressen radšej ani nemyslel. Mladíci berú schody po

dvoch, ale pre starca s chatrnými kĺbmi bol každý jeden hotová mučiareň. No lordovi Stannisovi by ani nenapadlo prísť za ním, nuž sa majster musel podu-jať na tieto muky. Mal aspoň Pylosa, aby mu pomohol, a bol za to vďačný.

Šuchtali sa po galérii, prešli popri vysokých oblúkových oknách s výhľadom na vonkajšie nádvorie, kurtinu a rybársku osadu za ňou. Dolu na dvore trénovali lukostrelci strelbu na cvičné terče na povel: „Vložiť, napnúť, vystreliť!“ Ich šípy vydávali zvuk ako vzlietajúci krídla vtákov. Stráže obchádzali po vrchu hradných múrov a vyzerali pomedzi chrlice na družinu utáborenú pred bránami. V rannom vzduchu sa vznášal opar z ohnísk, keď si tritisíc mužov sadlo k rannému jedlu pod zástavami svojich pánov. Prístav za táborom bol plný lodí. Žiadne plavidlo, ktoré sa za posledného pol roka priblížilo k Dračiemu kameňu, už nesmelo vyplávať. *Fúria* lorda Stannisa, trojpalubová vojnová galéra s tristo veslami, sa takmer strácala pri niektorých bachratých koráboch a škuneroch, ktoré kotvili okolo nej.

Stráže pred Kamenným bubnom poznali majstrov na prvý pohľad a pustili ich ďalej. „Počkajte tu,“ povedal Cressen Pylosovi, keď vošli. „Najlepšie bude, ak za ním zájdem sám.“

„Ale majster, je to dlhé schodisko.“

Cressen sa usmial. „Myslíte si, že som zabudol? Po týchto schodoch som stúpал už toľkokrát, že každý poznám po mene.“

V polovici cesty však oľutoval svoje rozhodnutie. Zastal, aby chytil dych a uľavil uboleným kĺbom, keď vtom začul buchot číziem a ocitol sa zoči-voči serovi Davosovi Seaworthovi, ktorý bol na ceste dolu.

Davos bol štíhly muž a svoj nízky pôvod mal jasne vpísaný do hrubej tváre. Ošúchaný zelený plášť, fľakatý od morskej peny a vyblednutý od slnka, mal prehodený na úzkych pleciach cez priliehavý hnedý doublet a hnedé nohavice, čo mu ladili s farbou očí a vlasov. Okolo krku mal na remienku zavesené obdrtaté kožené vrecúško. Krátku bradu mal popretkávanú šedivými chlpmi a na zmrzačenej ľavej ruke mal natiahnutú koženú rukavicu. Len čo zbadal Cressena, zastal.

„Ser Davos,“ oslovil ho majster. „Kedy ste sa vrátili?“

„Uprostred noci. Môj obľúbený čas.“ Povrávalo sa, že nikto nedokáže viesť loď v nočnej tme tak skvelo ako Davos Bezprstý. Predtým ako ho lord Stannis pasoval za rytiera, to bol najvychýrenejší a najnepolapiteľnejší pašerák v Siedmich kráľovstvách.

„A?“

Zavrtel hlavou. „Presne ako ste ho varovali. Nepovstanú, majster. Nie preňho. Nemajú ho radi.“

Nie, pomyslel si Cressen. *Ani nikdy nebudú. Je silný, schopný, spravodlivý... ach, spravodlivý až strach... no ani to nestačí. Nikdy to nestačilo.* „Hovorili ste so všetkými?“

„So všetkými? Nie. Len s tými, ktorí sa so mnou chceli stretnúť. Ani mňa títo urodzení páni nemajú radi. Pre nich budem navždy iba Cibulový rytier.“ Zavrel ľavú ruku, kýpte prstov sa mu zovreli do päste; Stannis mu odsekol posledný článok všetkých prstov okrem palca. „Hodoval som s Gulianom Swanom a starým Penrosom a Tharthovci pristúpili na polnočné stretnutie v hájiku. A ostatní – nuž, Beric Dondarrion je nezvestný, niektorí tvrdia, že mŕtvy, a lord Caron je s Renlym. Bryce Oranžový z Dúhovej gardy...“

„Z Dúhovej gardy?“

„Renly si zostavil vlastnú Kráľovskú gardu,“ vysvetľoval bývalý pašerák, „ale jej siedmi členovia nenosia bielu. Každý má vlastnú farbu. Loras Tyrell je ich veliteľ.“

Presne takéto veci sa Renlymu Baratheonovi páčili – veľkolepý nový rytiersky rád s nádhernými novými rúchami, čo ho reprezentovali. Renly už ako chlapec zbožňoval žiarivé farby a bohaté látky a miloval tie svoje hry. „Pozrite na mňa!“ vykrikoval, keď so smiechom utekal chodbami Búrkového konca. „Pozrite, som drak,“ alebo „Pozrite, som čarodejník,“ alebo „Aha, pozrite, som boh dažďa.“

Smelý chlapec s čiernymi vlasmi a smejúcimi sa očami už vyrástol, teraz mal jedenadvadsať, a stále sa rád hral. *Pozrite, som kráľ*, pomyslel si Cressen sklúčene. *Ach, Renly, Renly, dieťa zlaté, viete vôbec, čo to vystrája- te? A záležalo by vám na tom, keby ste vedeli? Záleží na ňom vôbec nieko- mu okrem mňa?* „Ako tí páni odôvodnili svoj odmietavý postoj?“ opýtal sa sera Davosa.

„Nuž, čo vám budem hovoriť, jedni sa vykrúcali, ďalší hovorili otvorene, niektorí sa vyhovárali, iní sľubovali, ďalší jednoducho klamali.“ Pokrčil plecami. „Slová sú nakoniec len vietor.“

„Nepriniesli ste mu nijakú nádej?“

„Iba ak falošnú, a tú mu dávať nebudem,“ odvetil Davos. „Odo mňa si vy- počul len pravdu.“

Majster Cressen si spomínal na deň, keď Davosa povýšili do rytierskeho stavu po obliehaní Búrkového konca. Lord Stannis a jeho malá posádka držali hrad takmer rok proti družine lorda Tyrella a lorda Redwyna. Aj more bolo pred nimi uzavreté, dňom i nocou na ňom hliadkovali Redwynove galéry, na ktorých viali vínovočervené zástavy Arboru. V Búrkovom konci už dávno pojedli všetky kone, minuli sa aj psy a mačky a posádka sa už vrhla na korievky a potkany. Vtedy nastala noc, keď bol mesiac v nove a čierne mráčky zakryli hviezdy. Pašerák Davos pod rúškom tmy prekĺzol cez Redwynov kordón aj pomedzi skaliská Zátoky stroskotancov. Jeho loďka mala čierny trup, čierne plachty, čierne veslá a nákladný priestor plný cibule a solených rýb. Hoci toho nebolo veľa, udržalo to posádku pri živote, kým nedorazil k Búrkovému koncu Eddard Stark a neprelomil obliehanie.

Lord Stannis odmenil Davosa vybranými pozemkami na Myse hnevu, malou pevnosťou a rytierskym rádom... no vydal aj rozsudok, že Davos príde o článok na každom prste ľavej ruky, aby tak zaplatil za všetky tie roky pašeráctva. Davos sa podriadil pod podmienkou, že ho vykoná Stannis vlastnoručne, od nikoho nižšie postaveného by trest neprijal. Lord použil mäsiarsky sekáč, aby sekel rovno a čisto. Potom si Davos zvolil pre svoj nový rod meno Seaworth a za svoj znak si vybral čiernu loď v bledosivom poli, s cibuľou na plachtách. Niekdajší pašerák sa potom rád chválil, akú dobrú službu mu vlastne lord Stannis urobil, lebo teraz si musí čistiť a strihať o štyri nechty menej.

Nie, pomyslel si Cressen, takýto človek by nedával falošnú nádej ani by nezlahčoval pravdu. „Ser Davos, pravda môže byť trpká a nepríjemná aj pre muža, ako je lord Stannis. Myslí len na to, ako sa vráti do Kráľovho prístavu v plnej sile, ako rozpraší nepriateľa a vymôže si, čo mu patrí podľa práva. Ibaže teraz...“

„Ak by vytiahol na Kráľov prístav s touto úbohou družinou, šiel by rovno na smrť. Nemá dosť ľudí. Aj to som mu povedal, ale veď viete, aký je hrdý.“ Davos zdvihol ruku v rukavici. „Skôr mi dorastú prsty, než ten chlap príde k rozumu.“

Starec si povzdychol. „Spravili ste, čo sa dalo. Teraz musím k vášmu hlasu pridať svoj.“ Unavene sa znova vydal po schodoch.

Lord Stannis sedel vo veľkej kruhovej miestnosti s múrmi z holého čierneho kameňa a štyrmi vysokými úzkymi oknami, ktoré ponúkali výhľad na štyri svetové strany. V strede miestnosti stál velikánsky stôl, podľa ktorého sa miestnosť volala, masívny kusisko vyrezávaného dreva, zhotovený na príkaz Aegona Targaryena ešte pred Dobytím. Maľovaný stôl bol dlhý vyše päťdesiat stôp, v najširšom mieste hádam spoločne taký široký, ale len štyri stopy široký v tom najužšom. Aegonovi rezbári ho vyrezali do tvaru kontinentu Západnej zeme, vytvarovali každý záliv a polostrov, takže stôl nemal nikde rovný okraj. Na povrchu, ktorý stmavol pod tristoročným nánosom vosku, bolo namaľovaných Sedem kráľovstiev, ako vyzerali za čias Aegona – rieky a pohoria, hrady a mestá, jazerá a lesy.

V miestnosti bolo jediné kreslo, starostlivo umiestnené presne na mieste, kde sa nachádzala Dračia skala pri pobreží Západnej zeme, a bolo vyvýšené, aby poskytovalo dobrý výhľad na dosku stola. V kresle sedel muž v pevne uviazanej koženej veste a nohaviciach z hrubo tkanej hnedej vlny. Keď vstúpil majster Cressen, muž zdvihol hlavu. „Vedel som, že sa tu ukážete, starký, aj bez zavolania.“ V hlase nemal ani náznak srdečnosti, vlastne sa v ňom neobjavoval nikdy.

Stannis Baratheon, pán Dračieho kameňa a z milosti bohov právoplatný dedič Železného trónu Siedmich kráľovstiev Západnej zeme, mal široké plecia a šlachovité údy, prísnu tvár a pokožku ako z kože sušenej na slnku,

stvrdnutej priam na ocel. *Tvrдый*, tak hovorili ľudia o Stannisovi, a skutočne taký bol. Hoci nemal ešte ani päťatridsať, na hlave mu zostal len pásik riedkych čiernych vlasov, ktorý sa mu stáčil za uši a vyzeral ako tieň koruny. Jeho brat, zosnulý kráľ Robert, si nechal v posledných rokoch života narásť bradu. Majster Cressen ju nikdy nevidel, ale počul, že to bol bujný porast, hustý a strapatý. Ako keby zo vzdoru si Stannis úhľadne a nakrátko strihal fúzy a bradu. Tiahli sa mu ako modročierny tieň po hranatých čelustiach a vpadnutých kostnatých lícach. Jeho oči vyzerali pod hustým obočím ako otvorené rany, tmavomodré ako more v nočnej tme. Jeho ústa by priviedli do zúfalstva aj tých najšťastnejších šašov, boli to ústa ako stvorené pre zachmúrené a nazlostené výrazy a prísne úsečné rozkazy, len tenké bledé pery a zaťaté svaly, ústa, ktoré zabudli, ako sa smiať, ktoré sa nikdy smiať ani nevedeli. Občas, keď svet v noci stíchol a upokojil sa, majstrovi Cressenovi sa zdalo, že počuje, ako lord Stannis na druhom konci hradu škripe zubami.

„Kedysi by ste ma dali zobudiť,“ povedal stavec.

„Kedysi ste bývali mladý. Teraz ste starý a chorý, potrebujete spánok.“ Stannis sa nikdy nenaučil zaobaliť svoje myšlienky do mišších slov, pretvárať sa či lichotiť, hovoril, čo si myslel, a nech ide do pekiel každý, komu sa to nepáči. „Viem, že sa už čoskoro dozviete, čo mi povedal Davos. Vždy to zistíte, však?“

„Nebol by som vám nič platný, keby som na to neprišiel,“ odvetil Cressen. „Davosa som stretol na schodoch.“

„Takže vám zrejme všetko vyrozprával. Mal som tomu chlapovi spolu s prstami pristrihnúť aj jazyk.“

„Potom by to nebol bohvieaký vyslanec.“

„Aj teraz je to úbohý vyslanec. Búrkoví páni sa za mňa nepostavia. Zdá sa, že ma nemajú radi a moja spravodlivá vec pre nich nič neznamená. Zbabelo zostanú sedieť za svojimi hradbami a budú vyčkávať, ktorým smerom sa vietor obráti a na čiu stranu sa prikloní víťazstvo. Tí odvážni sa už pridali k Renlymu. K Renlymu!“ Vyplul to meno ako jedovatú slinu.

„Váš brat vládol Búrkovému koncu posledných trinásť rokov. Tí lordi sú jeho banderiálni...“

„Jeho,“ skočil mu do reči Stannis, „a pritom by podľa práva mali byť moji. Nikdy som nežiadal Dračí kameň. Nikdy som ho nechcel. Zobral som ho len preto, lebo tu boli Robertovi nepriatelia a on mi prikázal, aby som ich odtiaľto vyhnal. Vybudoval som mu flotilu a spravil som jeho robotu, poslúchol som, ako by mal mladší brat poslúchnuť staršieho, ako by mal Renly poslúchať mňa. A ako sa mi Robert odvdčil? Vymenoval ma za pána Dračieho kameňa a Búrkový koniec aj s jeho príjmami dal Renlymu. Búrkový koniec patrí Baratheonovcom tristo rokov, podľa práva mal vo chvíli, keď Robert zasadol na Železný trón, pripadnúť mne.“

Bola to stará krivda, ktorá stále bolela, a teraz ešte viac ako inokedy. Toto bol dôvod slabosti jeho pána – Dračí kameň, hoci starý a silný, sa mohol spoliehať len na hŕstku nižších pánov, ktorých kamenné ostrovné tvrde mali zopár obyvateľov a nemohli dodať toľko mužov, koľko Stannis potreboval. Aj so žoldniermi, ktorých priviedol spoza Úzkeho mora zo slobodných miest Myr a Lys, bolo vojsko utáborené pred bránami pevnosti primalé, aby porazilo Lannisterovcov.

„Robert sa voči vám zachoval nespravodlivo,“ povedal opatrne majster Cressen, „no mal na to dobré dôvody. Dračí kameň bol dlho sídlom Targaryenovcov. Potreboval, aby tu velil silný muž, a Renly bol vtedy len dieťa.“

„Stále je dieťa!“ vybuchol Stannis a jeho rozhorčené slová sa odrážali v prázdnej sieni, „dlhoprsté decko, čo si zmyslelo, že mi uchmatne korunu z hlavy. Čo kedy Renly spravil, aby si zaslúžil trón? Vysedáva v rade, doberá sa s Malíčkom, na turnajoch predvádza svoje úchvatné brnenie a dá sa vyhodiť zo sedla lepšími od seba. Asi toľko sa dá povedať o mojom bratovi Renlym, ktorý si myslí, že by mal byť kráľom. Pýtam sa vás, prečo ma bohovia potrestali bratmi?“

„Za bohov odpovedať nemôžem.“

„Tak sa mi zdá, že v týchto dňoch máte len zriedka odpovede. Kto je majstrom u Renlyho? Možno by som mal poslať poňho, jeho rady by sa mi mohli pozdávať viac. Čo mu asi podľa vás povedal jeho majster, keď sa môj brat rozhodol ukradnúť mi korunu? Akú radu asi váš kolega ponúkol tomu zradcovi mojej krvi?“

„Prekvapilo by ma, keby lord Renly žiadal o radu, výsosť.“ Z najmladšieho syna lorda Steffona vyrástol smelý, no ľahkovážny muž, ktorý konal skôr impulzívne než vypočítavo. V tomto, rovnako ako po mnohých iných stránkach, sa Renly ponášal na svojho brata Roberta a úplne sa líšil od Stannisa.

„Výsosť,“ zopakoval trpko Stannis. „Vysmievate sa mi kráľovským titulom, čoho som však kráľ? Dračieho kameňa a hŕstky balvanov v Úzkom mori, to je moje kráľovstvo.“ Zostúpil po stupienkoch kresla a zastal pred stolom, jeho tieň dopadol na ústie Čiernej vody a na namalovaný les, kde sa teraz nachádza Kráľov prístav. Tam stál a dumal nad ríšou, ktorú si chcel nárokovať, mal ju na dosah, a predsa tak ďaleko. „Dnes budem večerať so svojimi banderiami, nech sú, akí sú. Celtigar, Velaryon, Bar Emmon, s celou tou zberbou. Žalostná skupinka, aby som pravdu povedal, ale nič viac mi moji bratia nenechali. Bude tam aj ten lysský pirát Salladhor Saan s najnovším zoznamom, čo všetko mu dlhujem, a Morosh z Myru bude viesť varovné reči o prílivoch a jesenných víchriciach, zatiaľ čo lord Sunglass bude nábožne mrmlať o vôli Sedmy. Celtigar bude chcieť vedieť, ktorí búrkoví páni sa k nám pridajú. Velaryon sa bude vyhrázať, že odvedie svojich vazalov domov, ak okamžite nevytiahneme do boja. Čo mu mám povedať? Čo mám teraz robiť?“

„Vaši skutoční nepriatelia sú Lannisterovci, pán môj,“ odpovedal majster Cressen. „Keby ste sa s bratom spojili proti nim...“

„Ja sa s Renlym dohadovať nebudem,“ vyhlásil Stannis tónom, ktorý nepripúšťal námietky. „Nie kým sa bude vyhlasovať za kráľa.“

„Tak s Renlym nie,“ ustúpil majster. Jeho pán bol tvrdohlavý a hrdý, keď sa raz rozhodol, nedalo sa ním pohnúť. „Aj iní by mohli poslúžiť vašim zámerom. Syn Eddarda Starka bol vyhlásený za kráľa severu a má za sebou všetku silu Zimovresu a Riavokrutu.“

„Zelenáč,“ utrúsil Stannis, „a ďalší falošný kráľ. Mám prijať roztrieštenú ríšu?“

„Polovica kráľovstva je určite lepšia ako nič,“ tvrdil Cressen, „a keby ste tomu chlapcovi pomohli pomstiť smrť jeho otca...“

„Prečo by som mal pomstiť Eddarda Starka? Ten muž pre mňa nič neznamená. Ach áno, Robert ho miloval, to je isté. Miloval ho ako vlastného brata, počúval som to donekonečna. Ja som jeho brat, nie Ned Stark, ale z toho, ako sa ku mne správal, by to nik nepoznal. Ja som preňho držal Búrkový koniec, pozeral som sa, ako moji muži hladujú, kým rovno za našimi hradbami hodoval Mace Tyrell a Paxter Redwyne. Poďakoval sa mi za to Robert? Nie. Poďakoval sa Starkovi za to, že prelomil obliehanie, keď sme my už prežívali na krysiach a korienkoch. Na Robertov príkaz som vystaval flotilu, zabral som v jeho mene Dračí kameň. Zobral ma hádam za ruku a povedal, *Skvelá práca, braček, čo by som si bez teba počal?* Nie, vynadal mi, že sa Willemovi Darrymu podarilo odnieť Viserysa a to nemlúvna, ako keby som tomu mohol zabrániť. Pätnásť rokov som sedával v rade, pomáhal som Jonovi Arrynovi spravovať ríšu, kým sa Robert ožieral a kurvil, ale keď Jon zomrel, vymenoval ma vari brat za svoju Pravú ruku? Kdeže, hneď cválal za svojím drahým priateľom Nedom Starkom a ponúkol túto poctu jemu. A ani jednému z nich to nebolo na osoh.“

„Nech je, ako chce, pán môj,“ povedal milo Cressen. „Stali sa vám veľké krivdy, ale minulosť je minulosť. V budúcnosti by ste mohli vyhrať, keby ste sa spojili so Starkovcami. Sú aj ďalší, ktorých by ste mohli osloviť. Čo lady Arrynová? Ak jej kráľovná zavraždila manžela, určite bude chcieť spravodlivosť. Má malého syna, dediča Jona Arryna. Ak by ste mu prisľúbili Shireen...“

„Ten chlapec je slabý a chorľavý,“ namietol lord Stannis. „Aj jeho otec to videl, keď ma požiadal, aby som ho zobral do výchovy na Dračí kameň. Páždacia služba by mu bola iba prospela, ale tá prekliata Lannisterka otráвила lorda Arryna, skôr ako sa to stihlo dohodnúť, a Lysa ho teraz ukrýva v Orlom hniezde. Môžem vás ubezpečiť, že sa od toho chlapca nikdy neodlúči.“

„Potom musíte poslať Shireen do Orlieho hniezda,“ trval na svojom majster. „Dračí kameň je pre dieťa neveselý domov. Pošlite s ňou aj toho jej šaša, aby mala pri sebe známu tvár.“

„Známu a ohavnú.“ Stannis sa zamyslene zamračil. „Aj keď... možno to stojí za zváženie...“

„To musí právoplatný vládca Siedmich kráľovstiev prosiť o pomoc vdovy a samozvancov?“ ozval sa zostra ženský hlas.

Majster Cressen sa obrátil a sklonil hlavu. „Pani moja,“ povedal, rozladený, že ju nepočul vojsť.

Lord Stannis sa zamračil. „Ja nikoho neprosím. Nikoho! Na to nezabúdaj, žena.“

„To rada počujem, môj pane.“ Lady Selysa bola rovnako vysoká ako jej manžel, mala štíhlu postavu, chudú tvár s odstávajúcimi ušami, špicatý nos a jemný náznak fúzikov nad hornou perou. Každý deň si ich vytrhávala, pravidelne ich preklínala, no vždy znova dorástli. Mala bledé oči, prísne ústa a hlas ako bič. Aj v tej chvíli ním švihla. „Lady Arrynová je ti zaviazaná vernosťou rovnako ako Starkovci, tvoj brat Renly a všetci ostatní. Ty si jediný skutočný kráľ. Nehodí sa, aby si prosil a handrkoval sa s nimi o niečo, čo ti právom patrí z vôle boha.“

Boha, povedala, nie *bohov*. Červená žena si ju získala, jej srdce aj dušu, odvrátila ju od bohov Siedmich kráľovstiev, starých aj nových, k uctievaniu jediného boha, ktorého nazývali Vládcom svetla.

„Tvoj boh si svoju milosť môže nechať,“ odsekol lord Stannis, ktorý nezdíeľal ženino nadšenie pre novú vieru. „Potrebujem meče, nie požehnanie. Nemáš niekde ukryté tajné vojsko, o ktorom si mi nepovedala?“ Z jeho hlasu sa neozývala žiadna náklonnosť. Stannis sa v prítomnosti žien vždy cítil trochu nepríjemne, vlastnú manželku nevynímajúc. Keď odišiel do Kráľovho prístavu, aby zasadal v Robertovej rade, nechal Selysu aj s dcérou v Dračom kameni. Nepísal im často a navštevoval ich ešte zriedkavejšie, svoju manželskú povinnosť v posteli si bez nadšenia splnil raz či dva razy do roka, no synovia, po ktorých kedysi tak túžil, sa nikdy nenarodili.

„Moji bratia, strýkovia a bratrance majú armády,“ odvetila. „Florentovci vyrazia pod tvojou zástavou.“

„Florentovci môžu vyslať nanajvyš dvetisíc ozbrojencov.“ Povrávalo sa, že Stannis pozná silu všetkých rodov v Siedmich kráľovstvách. „Ty veríš svojim bratom a strýkom viac ako ja, pani moja. Florentovské zeme ležia príliš blízko Vyšesadu, tvoj strýko nebude riskovať hnev Macea Tyrella.“

„Dá sa to zariadiť aj inak.“ Lady Selysa pristúpila bližšie. „Pozri sa von z okien, pán môj. Tam je znamenie, na ktoré si toľko čakal, žiari na oblohe. Je červené ako plameň, červené ako ohnivé srdce jediného boha. Je to jeho zástava – a tvoja! Pozri, rozprestiera sa po oblohe ako horúci dračí dych, a ty si pánom Dračieho kameňa. To znamená, že nastal tvoj čas, výsosť. Veď to priam bije do očí. Máš vyplávať z tejto prašivej skaly ako

kedysi Aegon Dobyvateľ a poraziť všetkých, čo sa ti postavia do cesty, presne ako on. Len to povedz a prijmi moc Vládca svetla.“

„Koľko vojakov mi dá Vládca svetla?“ spýtal sa znova Stannis.

„Koľko budeš potrebovať,“ sľubovala lady Selysa. „Na začiatok vojakov z Búrkového konca a Vyšesadu a všetkých ich banderiálov.“

„Davos by ti povedal niečo iné,“ namietol Stannis. „Tí banderiáli prisahali vernosť Renlymu. Milujú môjho očarujúceho mladšieho brata, ako predtým milovali Roberta... a ako nikdy nemilovali mňa.“

„Áno,“ pripustila, „ale keby Renly zomrel...“

Stannis sa pozrel na ženu prižmúrenými očami, ale Cressen už nevládal mlčať. „Na to nesmiete ani pomyslieť, výsosť. Aj keď sa Renly dopustil pár pochabostí...“

„Pochabostí? Podľa mňa jasnej zrady.“ Stannis sa znovu otočil k manželke. „Môj brat je mladý a silný, a má okolo seba obrovské vojsko a tých svojich dúhových rytierov.“

„Melisandra sa pozerala do plameňov a videla ho mŕtveho.“

Cressen bol zhrozený. „Bratovražda... môj pane, to je zlé, nemysliteľné... Prosím vás, vypočujte ma.“

Lady Selysa si ho premerala pohľadom. „A čo mu poviete, majster? Že by získal pol kráľovstva, keby sa priplazil na kolenách pred Starkovcov a predal našu dcéru Lyse Arrynovej?“

„Cressen, vaše rady som si už vypočul,“ povedal lord Stannis. „Teraz si vypočujem tú jej. Môžete ísť.“

Majster Cressen zohol stuhnuté koleno. Pomaly sa šuchtal k dverám a cítil na chrbte pohľad lady Selysy. Keď zišiel po schodoch, ledva sa držal na nohách. „Pomôžte mi,“ povedal Pylosovi.

Keď sa Cressen znova ocitol v bezpečí svojich komnát, poslal mladého muža preč, domotkal sa k balkónu, zastal medzi svojimi chrličmi a zahľadel sa na more. Okolo hradu práve plávala jedna z vojnových lodí Salladhora Saana, jej pestrý pásikavý trup brázdil sivozelenú hladinu, veslá sa zdvíhali a klesali. Pozoroval ju, až kým sa nestratila za výbežkom. *Kiežby sa aj moje obavy mohli tak ľahko stratiť!* Pre toto tak dlho žil?

Keď si majster zavesí na krk reťaz, vzdáva sa nádeje na deti, no Cressen sa často cítil ako otec. Robert, Stannis, Renly... traja synovia, ktorých vychoval, keď si rozhnevané more zobralo lorda Steffona. Vychoval ich azda tak zle, že sa teraz musí prizerať, ako jeden zabíja druhého? To nesmie dovoliť, to nedovolí.

Za všetkým bola tá žena. Nie lady Selysa, tá druhá. Červená žena, tak ju nazvali sluhovia, ktorí sa báli vysloviť jej meno. „Ja jej meno vyslovím,“ povedal Cressen svojmu kamennému kerberovi. „Melisandra. To ona.“ Melisandra z Asshája, čarodejnica, zaklínačka tieňov a kňažka R'hllora, Vládca

svetla, Srdca ohňa, Boha plameňa a tieňa. Melisandra, ktorej šialenstvo sa nesmie rozšíriť za múry Dračieho kameňa.

Majstrove komnaty pôsobili ponuro a šero po jasnom ráne, ktoré vládlo vonku. Starec roztrasenými rukami zapálil sviečku a odniesol si ju do pracovne, odkiaľ viedlo schodisko do vtácej veže, a kde mal na policiach úhľadne zoradené mastičky, odvary a všakovaké medikamenty. Na spodnej polici za radom balzamov v bachratých hlinených džbánach našiel indigovú sklenú fiolu, nie väčšiu než malíček na ruke. Keď ňou zatriasol, zahrkotala. Odfúkol z nej vrstvu prachu a odniesol si ju k stolu. Klesol do kresla, vytiahol zátku a vysypal obsah fioly na stôl. Po pergamene, ktorý predtým čítal, sa rozkotúlal tucet kryštálikov veľkých asi ako semienka. Vo svetle sviečky žiarili sťa drahokamy, neskutočne fialové, až mal pocit, že takú farbu hádam jakživ nevidel.

Reľaz na krku ho nepríjemne ťažila. Zľahka sa dotkol jedného kryštálika končekom malíčka. *Taký malý kryštálik, a má v sebe moc rozhodnúť o živote a smrti.* Pochádzal z rastliny, ktorá rastie len na ostrovoch Nefritového mora na druhom konci sveta. Listy museli vyzrieť a lúhovať sa v roztoku limetky, cukrovej vody a vzácnych korenín z Letných ostrovov. Potom ich vybrali, roztok sa zahustil popolom a nechal vykryštalizovať. Bol to pomalý a náročný proces, potrebné prísady boli drahé a ťažko dostupné. No alchymisti z Lysu poznali správny postup, aj Beztvári z Braavosu... a takisto majstri jeho rádu, hoci o niečom takom sa za múrmi Citadely nehovorilo. Všetci dobre vedeli, že keď sa majster naučí umeniu liečiť, ukuje si strieborný krúžok – no radšej zabúdali, že ten, kto vie uzdraviť, vie aj, ako zabiť.

Cressen si už nepamätal, ako Assháčania nazývali ten list, ani ako lysski traviči pomenovali kryštáliky. V Citadele ten jed nazývali jednoducho škrtič. Keď sa rozpustil vo víne, zovrel človeku svaly hrdla silnejšie než päst a uzatvoril dýchacie cesty. Povrávalo sa, že tvár obete sfialovie ako kryštáliky, z ktorých k nej prišla smrť, ale presne tak vyzerá aj človek, ktorý sa dusí kúskom jedla.

A práve dnes večer bude lord Stannis hostiť svojich banderiálnych pánov, svoju manželku... a červenú ženu, Melisandru z Asshája.

Musím si oddýchnuť, povedal si v duchu majster Cressen. *Keď sa zotmie, musím byť pri sile. Nesmú sa mi triasť ruky, nesmiem stratiť odhodlanie. Chystám sa vykonať niečo príšerné, ale musím to urobiť. Ak existujú bohovia, určite mi odpustia.* V poslednom čase spával veľmi zle. Ak si zdriemne, posilní sa pred tvrdou skúškou, čo ho čaká. Unavene sa dovliekol do postele. No keď zatvoril oči, stále videl svetlo kométy, červené, ohnivé a živé v temnote snov. *Možno je to moja kométa,* pomyslel si napokon v polospánku. *Znamenie krvi, predpovedajúce vraždu... Áno...*

Keď sa zobudil, bola už noc, v spálni bola tma ako v rohu a boleli ho všet-

ky kĺby v tele. Posadil sa, v hlave mu búšilo. Zovrel v ruke palicu a neisto sa zviechal na nohy. *Už je neskoro*, pomyslel si. *Neposlali po mňa*. Vždy ho volali na hostiny, sedával pri stole pri lordovi Stannisovi. Pred očami sa mu zjavila tvár jeho pána, nie muža, akým bol teraz, ale chlapca, ktorý stával chladný v tieňoch, zatiaľ čo na jeho staršieho brata svietilo slnko. Nech robil, čo robil, Robert to už spravil skôr a lepšie. Chudák chlapec... Musí sa pohnúť, už kvôli nemu.

Majster našiel kryštáliky presne tam, kde ich vysypal, a opatrne ich zhrnul z pergamentu. Nemal prsteň s tajnou dutinou, aké vraj obľubujú lysskí traviči, ale vo voľných rukávoch rúcha mal všitých nespočetne veľa väčších a menších vrecúšok. Vložil si kryštáliky škrtiča do jedného tajného vrečka, prudko otvoril dvere a zavolal: „Pylos? Kde ste?“ Keď mu nikto neodpovedal, zavolať hlasnejšie: „Pylos, potrebujem pomôcť!“ Znova nič. To bolo čudné, mladý majster mal predsa kuticu len o niekoľko schodov nižšie, musel ho počuť.

Nakoniec musel zakričať na sluhov. „Rýchlo, rýchlo!“ súril ich. „Zaspal som. Hostina sa už určite začala... už pijú... Mali ma zobudiť.“ Čo sa porobilo s majstrom Pylosom? Skutočne tomu nerozumel.

Znova musel prejsť cez dlhú galériu. Cez vysoké okná prefukoval nočný vietor a prinášal ostrý závan mora. Na múroch Dračieho kameňa blikotali fakle a v táborisku za múrmi videl stovky ohňov pod kotlíkmi, ako keby na zem spadla hviezdna obloha. Na nebi horela zlovestná červená kométa. *Som dosť starý a múdry, aby som sa bál takýchto vecí*, hovoril si.

Dvere do Veľkej siene boli zasadené do papule kamenného draka. Pred dverami prikázal sluhom, aby ho nechali. Lepšie, ak vojde dovnútra sám, nesmie vyzeráť slabý. Cressen sa silno oprel o palicu, vyšiel posledných pár schodov a prekrivkal popod zuby pri vstupe. Dvaja strážcovia mu otvorili masívne červené dvere a zvnútra sa vyvalil hluk a svetlo. Cressen zostúpil do dračieho pažeráka.

V štrngote nožov a tanierov a tlmenej vrave pri stole začul spev Károvaného: „... *na tanec, pane môj, na tanec, pane môj*,“ sprevádzaný vyzváňaním kravských zvoncov. Znova tá hrozná pieseň, čo spieval ráno. „*Tiene prišli a sú tu, pane môj, a sú tu, pane môj, a sú tu, pane môj*.“ Pri nižších stoloch sedeli rytieri, lukostrelci a kapitáni žoldnierov, trhali kusy tmavého chleba a namáčali ho do rybieho guláša. Nebolo tu počuť žiadny hlučný smiech, žiadne prenikavé výkriky, aké narúšali dôstojnosť hostín v iných domoch, lord Stannis by niečo také nedovolil.

Cressen sa vliekol k vyvýšenej plošine, kde hodovali vznešení páni s kráľom. Musel zoširoka obísť Károvaného. Šašo tancoval, zvonce mu vyzváňali, takže majstra nepočul ani nevidel. Keď poskočil z jednej nohy na druhú, zvalil sa na Cressena a podkopol mu palicu. Spadli spolu na zem v spleti rúk a nôh a naokolo sa začali ozývať výbuchy smiechu. Bezpochyby to bol komický pohľad.

Károvaný sa rozpleštil na majstra s potetovanou tvárou nalepenou na jeho tvári a pritom mu spadla z hlavy plechová helma s parožími a zvoncami. „Pod morom sa padá nahor,“ vyhlásil šašo. „Ja to viem, viem, viem, viem.“ So smiechom sa odkotúlal nabok, vyskočil na nohy a zakrepčil.

Majster v snahe odľahčiť situáciu sa neisto usmial a škriabal sa na nohy, ale zrazu ho tak zaboľel bok, až ho na okamih premkla hrôza, že si znova zlomil kosť. Pocítil, ako ho v podpazuší chytily silné ruky a vytiahli ho na nohy. „Ďakujem vám, pane,“ zamrmľal, a už sa otáčal, aby sa pozrel, ktorý rytier mu prišiel na pomoc.

„Majster,“ vyriekla lady Melisandra hlbokým hlasom podfarbeným hudbou Nefritového mora. „Mali by ste si dávať väčší pozor.“ Ako vždy bola celá v červenom od hlavy až po päty, mala na sebe dlhé šaty zo splyvavého hodvábu žiarivé ako oheň, s dlhými zvonovými rukávami a rozparkami na živôtku, pod ktorými bolo vidieť záblesky tmavšej, krvavočervenej látky. Hrdlo jej obopínal náhrdelník z červeného zlata s jediným veľkým rubínom, tesnejší ako majstrovské reťaze. Vlasy nemala oranžové ani červené ako iní ryšaví ľudia, ale tmavomedené a leskli sa jej vo svetle fakiel. Dokonca aj oči mala červené... ale smotanovobielu pokožku mala hladkú a bezchybnú. Bola štíhla, pôvabná, vyššia ako väčšina rytierov, mala plné prsia, tenký driek a srdcovitú tvár. Keď na ňu nejaký muž pozrel, nevedel od nej odtrhnúť oči, dokonca ani majster. Podľa mnohých bola krásna. Nebola krásna. Bola červená a hrozotrašná, ale najmä červená.

„Ďakujem... pani moja.“

„Človek vo vašom veku si musí dávať pozor, kam stúpa,“ odvetila zdvorilo. „Noc je tmavá a plná hrôz.“

Poznal tú frázu, bola to nejaká modlitba jej viery. *Na tom nezáleží, ja mám svoju vlastnú vieru.* „Iba deti sa boja tmy,“ odvetil. No už ako vypúšťal tie slová z úst, opäť počul Károvaného pieseň. „*Tiene prišli na tanec, pane môj, na tanec, pane môj, na tanec, pane môj.*“

„Pekná slovná hračka,“ povedala Melisandra. „Múdry blázon a bláznivý mudrc.“ Zohľadila sa, zdvihla zo zeme Károvaného prilbu a nasadila ju Cressenovi na hlavu. Keď sa mu plechový kýbeľ zošuchol na uši, zvonce jemne zacvendžali. „Koruna k vašej reťazi, majster,“ vyhlásila. Všetci navôkol sa rozosmiali.

Cressen zaťal zuby a snažil sa potlačiť hnev. Myslí si, že je vechý a bezmocný, ale zistí, že je to inak, ešte skôr než sa skončí táto noc. Možno je starý, ale stále je majster z Citadely. „Nepotrebujem korunu, stačí mi pravda,“ povedal a zložil si šašovu prilbu z hlavy.

„Na tomto svete jestvujú pravdy, ktoré sa v Starom meste neučia.“ Melisandra sa zvrtila vo víre červeného hodvábu a pobrala sa späť k vysokému stolu, pri ktorom sedel kráľ Stannis so svojou kráľovnou. Cressen odovzdal vedro s parohmi Károvanému a kráčal za ňou.

Na jeho mieste sedel majster Pylos.

Starec sa zastavil a vyvalil oči. „Majster Pylos,“ prehovoril nakoniec. „Vy... vy ste ma nezбудili.“

„Jeho výsosť mi nariadila, aby som nerušil váš odpočinok.“ Pylos mal v sebe aspoň toľko slušnosti, že sa začervenal. „Vraj si potrebujete oddýchnuť.“

Cressen sa rozhladol po rytieroch, kapitánoch a lordoch, ktorí tam potichu sedeli. Lord Celtigar, starý a nevrlý, mal na sebe pelerínu so vzorom z červených krabov, vyšívaných granátmi. Pekný lord Velaryon si vybral hodváb zelený ako more a bielo-zlatý morský koník na krku mu ladil s dlhými plavými vlasmi. Lord Bar Emmon, buclatý štrnásťročný chlapec, bol zahalený vo fialovom zamate lemovanom bielou tuleňou kožušinou, ser Axel Florent vyzeral domácky aj v hrubom plášti a líščeji kožušine, zbožný lord Sunglass mal na krku, zápästiach a prstoch mesačný kameň a lysský kapitán Salladhon Saan ovešaný šperkami doslova žiaril v šarlátovom saténe a zlate. Iba ser Davos v hedom doublete a zelenej vlnenej peleríne bol oblečený striedom, a len on sa mu pozrel do očí s lútosťou.

„Starký, ste už príliš chorý a popletený, už pre mňa nie ste nijako užitočný.“ Znelo to úplne ako hlas lorda Stannisa, ale to predsa nemohol hovoriť on, vylúčené. „Odteraz bude mojím poradcom Pylos. Už aj tak pracuje s krkavcami, keďže vy do vtácej veže nevyleziete. Nedovolím, aby ste sa skáňtrili v mojej službe.“

Majster Cressen zažmurkal. *Stannis, môj pán, môj smutný mrzutý chlapec, syn, ktorého som nikdy nemal, toto nesmiete robiť, vari neviete, ako som sa o vás staral, žil som pre vás, miloval som vás aj napriek všetkému? Áno, miloval som vás viac než Roberta, viac než Renlyho, lebo vás nemal rád nikto, vy ste to potrebovali najväčšmi.* No povedal iba: „Ako rozkážete, pane, ale... som hladný. Vari sa už pre mňa nenájde miesto za vašim stolom?“ *Vedľa vás, moje miesto je vedľa vás...*

Ser Davos vstal z lavice. „Bolo by mi ctou, keby si majster sadol ku mne, vaša výsosť.“

„Ako chcete.“ Lord Stannis sa obrátil, aby niečo povedal Melisandre, ktorá sa usadila po jeho pravici, na veľmi čestné miesto. Lady Selysa sedela po jeho lavici a nešetrila úsmevom, žiarivým a ostrým ako jej šperky.

To je prídaleko, pomyslel si otupene Cressen, keď sa pozrel, kde sedí Davos. Medzi pašerákom a vysokým stolom sedela polovica banderiálov. *Musím sa k nej dostať bližšie, aby som jej mohol nasypať škrtič do pohára, ale ako?*

Zatiaľ čo sa pomaly šuchtal okolo stola k Davosovi Seaworthovi, Károvaný poskakoval okolo. „Tu jeme ryby!“ vykrikoval naradostene a mával treskou ako žezlom. „Pod morom jedia ryby nás. Ja to viem, viem, viem, viem.“

Ser Davos sa kúsok pomkol, aby spravil Cressenovi miesto na lavici. „Dnes večer by sme všetci mali mať károvaný kabátec,“ povedal sklúčene, keď sa

majster usádzal vedľa neho, „lebo toto celé je hotové bláznovstvo. Červená žena vraj vo svojich plameňoch videla víťazstvo, a tak Stannis plánuje presadiť svoj nárok bez ohľadu na to, koľko má mužov. Obávam sa, že skôr ako dovrší svoj zámer, uvidíme všetci to, čo tu ospevuje Károvaný – morské dno.“

Cressen si zastrčil ruky do rukávov, ako keby sa chcel zohriať. Nahmatal tvrdé hrčky kryštálikov vo vlnenej látke. „Lord Stannis?“

Stannis sa k nemu otočil od červenej ženy, ale ozvala sa Selysa. „*Kráľ* Stannis. Zabúdate sa, majster.“

„Už je starý, myseľ mu už tak neslúži,“ napomenul ju neutrlo kráľ. „Čo je, Cressen? Hovorte, čo máte na srdci.“

„Ak chcete vyplávať, nevyhnutne sa musíte spojiť s lordom Starkom a lady Arrynovou...“

„Ja sa s nikým spájať nebudem,“ odvetil Stannis Baratheon.

„O nič viac ako sa svetlo spája s temnotou.“ Lady Selysa ho chytila za ruku.

Stannis prikývol. „Starkovci mi chcú ukradnúť polovicu kráľovstva, ako mi Lannisterovci ukradli trón a môj vlastný braček mi uchmatol banderiálov a vojsko a pevnosti, ktoré podľa práva patria mne. Všetko sú to samozvanci a všetci sú moji nepriatelia.“

Stratil som ho, pomyslel si zúfalo Cressen. Keby sa len vedel nejakú nenápadne dostať k Melisandre... Stačilo by dostať sa na okamih k jej poháru. „Ste právoplatný dedič svojho brata Roberta, skutočný vládca Siedmich kráľovstiev, kráľ Andalov, Rhoynarov a Prvých ľudí,“ predniesol zúfalo, „no ani tak nemôžete dúfať, že uspejete bez spojencov.“

„Má predsa spojenca,“ ozvala sa lady Selysa. „R’hlhora, Vládca svetla, Srdce ohňa, Boha plameňa a tieňa.“

„Bohovia sú prinajlepšom nespoľahliví spojenci,“ trval na svojom starec, „a tento tu nemá žiadnu moc.“

„Myslíte?“ Keď Melisandra otočila hlavu, od rubína na krku sa jej odrazilo svetlo a chvíľu sa zdalo, že žiari rovnako oslnivo ako kométa. „Majster, ak tárate takéto hlúposti, mali by ste si znova nasadiť tú šašovskú korunu.“

„Áno,“ prikývla lady Selysa. „Károvu prilbu. Pristane vám, starec. Nasadte si ju, to je môj rozkaz.“

„Pod morom nikto čiapky nenosí,“ povedal Károvaný. „Ja to viem, viem, viem, viem.“

Oči lorda Stannisa pod hustým obočím potemneli a za zovretými perami zatínal zuby. Vždy škrípala zubami, keď bol nahnevaný. „Šašo,“ zavrčal napokon, „moja pani niečo rozkázala. Daj Cressenovi svoju prilbu.“

Nie, pomyslel si starý majster, *toto nie si ty, ty sa takto nesprávaš, vždy si bol spravodlivý, vždy tvrdý, no nikdy krutý, nikdy, nechápal si výsmech, rovnako ako si nechápal smiech.*

Károvaný pritancoval bližšie, jeho zvonce zvonili, *ding-dong, cveng-cveng,*

cingi-lingi-cingi-lingi. Majster mlčal, kým mu šašo nasadzoval vedro s parohmi na hlavu. Pod tou farchou sklonil hlavu. Zvonce zacvendžali. „Možno by odteraz mohol svoje rady spievať,“ vyhlásila lady Selysa.

„Zachádzaš príďaleko, žena,“ povedal lord Stannis. „Je už starý a slúžil mi dobre.“

A budem vám slúžiť až do samého konca, drahý pane, môj úbohý osamelý synak, povedal si Cressen, pretože odrazu vedel, ako to urobiť. Pred ním stál pohár sera Davosa, stále v ňom bolo trochu kyslého červeného. Nahmatal v rukáve tvrdý kryštálik, uchopil ho pevne medzi palec a ukazovák a načiahol sa za pohárom. *Hlavne hladko, šikovne, teraz nesmiem zaváhať*, modlil sa a bohovia boli k nemu zhovievaví. V okamihu mal prázdne prsty. Už roky nemal také pevné ruky, a ani zďaleka také pokojné. Davos si to všimol, ale nikto iný, tým si bol istý. Postavil sa s pohárom v ruke. „Zrejme som sa naozaj správal ako blázon. Lady Melisandra, napijete sa so mnou z jedného pohára? Z pohára na počesť vášho boha, vášho Vládcu svetla. Pripijete si na jeho moc?“

Červená žena si ho premerala. „Ak chcete.“

Cítil, ako sa na nich upierajú všetky pohľady. Davos ho chytil za ruku, keď vychádzal spoza lavice, zdrapil ho za rukáv prstami, ktoré mu lord Stannis skrátil. „Čo to robíte?“ šepol.

„To, čo treba vykonať,“ odvetil majster Cressen, „pre našu ríšu a pre dušu môjho pána.“ Striasol Davosovu ruku a pritom mu trochu vyšplechlo z pohára.

Strela sa s ním pri vysokom stole a všetci ich uprene sledovali. Cressen však videl iba ju. Červený hodváb, červené oči, červený rubín na krku, červené pery rozťahnuté do úsmevu, keď mu položila dlaň na ruku, v ktorej držal pohár. Mala horúcu pokožku. „Ešte je čas to víno vyliat, majster.“

„Nie,“ šepol zachrípnuto. „Nie.“

„Ako chcete.“ Melisandra z Asshája si zobrala pohár z jeho rúk a dala si dlhý dúšok. Keď mu ho vrátila, bolo v ňom sotva za pol hltu vína. „A teraz vy.“

Triasli sa mu ruky, ale tváril sa odhodlane. Majster z Citadely sa nesmie báť. Pocítil kyslé víno na jazyku. Pustil prázdny pohár z ruky a ten sa rozbil na zemi. „Má moc aj tu, pane,“ povedala žena. „A oheň očisťuje.“ Rubín jej na krku červeno svetielkoval.

Cressen chcel niečo povedať, ale slová sa mu zasekli v hrdle. Namiesto zakašľania sa mu z neho vydralo príšerné tenké pískanie, ako sa snažil vtiahnuť do pľúc vzduch. Okolo krku sa mu zovreli železné prsty. Klesal na kolená a stále krútil hlavou, odmietal ju, odmietal jej moc, odmietal jej čary, odmietal jej boha. A zvonce na parohoch cingali a spievali *blázon, blázon, blázon*, zatiaľ čo naňho červená žena s lútosťou pozerala a plamienky sviec jej tancovali v červenočervených očiach.